

Laba diena

Šiandien – mėnulio delčia, nuo ketvirtadienio – jaunatis. Saulė teka 7 val. 21 min., leisis 17 val. 44 min. Dienos ilgumas 10 val. 23 min.

Vardadieniai: šiandien – Dabinta, Egilas, Ekvitas, Notangas, Notangė, Rasa, Rasuolė, Regimanta, Regimantas, Regimantė, Viktas, Viktoras, Viktorinas, rytoj – Alė, Aleksandra, Aleksandras, Aleksas, Aleksė, Aleksius, Aleksys, Alis, Alisa, Alius, Almyra, Joginta, Jogintas, Jogintė, Sandra, ketvirtadienį – Fortūnata, Fortūnatas, Gabras, Gabrė, Gabrielė, Gabrielius, Gabrius, Gabrys, Leandras, Mandravas, Mandravė.

Skriaudžių pagrindinės mokyklos tėvų bendruomenė sukilo dėl mokyklos ateities

Broliai Kostas ir Jonas Jezerskai 3 p.

Kaip formavosi Balbieriškio geologinis kraštovaizdis? 4 p.

Šauliškosiose žiemos stovyklose – beveik 900 moksleivių 8 p.

Ar išliks „Prienų trasa“?

Sporto klubo „Stadionas“ nariai Gytis Kizevičius, Giedrius Kizevičius jau daugelį metų rūpinasi infrastruktūriniu objektu, visoje Lietuvoje žinomu kaip „Prienų trasa“. Ši trasa yra itin svarbi motokroso bendruomenei – čia treniruojasi sportininkai iš visos šalies. Tėvo ir sūnaus pastangomis trasa yra reguliariai lyginama, tvarkoma ir ruošiamas treniruotėms, taip prisidedant prie motokroso sporto vystymosi Lietuvoje.

Suprasdami trasos reikšmę ir siekdami užtikrinti jos veiklą ateityje, sporto klubo „Stadionas“ atstovai 2023 metų pradžioje kreipėsi į Prienų rajono savivaldybę su prašymu oficialiai įforminti trasą ir suteikti klubui teisę ją administruoti. Pagrindinis šios iniciatyvos tikslas – įvesti aiškų naudojimo tvarką, sudaryti treniruotėms grafiką bei užtikrinti saugumą trasos lankytojams.

Iki šiol „Prienų trasa“ buvo prižiūrima vien sporto klubo narių pastangomis. Deja, dėl aiškių taisyklių ir tvarkaraščių trūkumo ja galėjo naudotis visi norintieji, neatsižvelgdami į saugumo reikalavimus ar paros laiką. Dėl to trasa neretai būdavo niokojama, o neatsakingas elgesys kėlė ir sportininkų, ir aplinkinių gyventojų pasipiktinimą.

Atsižvelgdami į šias problemas, sporto klubo nariai kreipėsi į merą su prašymu ne tik oficialiai

įteisinti trasą, bet ir suteikti klubui įgaliojimus ją administruoti. Tai leistų organizuoti trasos naudojimo tvarkaraščius, užtikrinti atsakingą priežiūrą ir sumažinti chaotiško naudojimo padarinius.

Savivaldybė palankiai sutiko iniciatyvą dėl trasos veiklos tęstinumo ir išreiškė pasirengimą bendradarbiauti ieškant geriausio sprendimo jos įteisinimui. Per ilgą procesą buvo surengti keli susitikimai su meru bei Architektūros skyriaus darbuotojais, o sporto klubo direktorius **Julius Strampickas** reguliariai lankėsi Prienų rajono savivaldybėje, domėdamasis trasos įforminimo eiga.

Tuo laikotarpiu sporto klubas įstojo į Lietuvos Motociklų Sporto Federaciją (LMSF) ir, pasitelkęs savivaldybės bei privačių rėmėjų pagalbą, sėkmingai suorganizavo motokroso varžybas. Tai buvo svarbus žingsnis trasos pripažinimo ir jos veiklos plėtros link.

Prienų motokroso trasa yra įtraukta į MTC „Motocross Training Club or Circuit (MTC)“ MXGP Programa. Oficialus Treneris Ruslanas Bykovas. Visame pasaulyje veikia ši programa ir yra apie 100 trasų visam pasaulyje, kurios įtrauktos į treniravimo programą. Esmė, kad atvažiuoja Oficialūs (Nukelta į 6 p.)

Prienų rajone nusikalstamų veikų skaičius kasmet mažėja

Vasario 20 dieną Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato (VPK) Prienų r. policijos komisariato (PK) viršininkas **Andrius Rupeikis** Prienų rajono savivaldos atstovus, socialinius partnerius, įstaigų vadovus ir žiniasklaidos atstovus pakvietė į ataskaitinį susirinkimą, kuriame buvo pristatyta 2024 m. veiklos ataskaita bei aptartos šių metų prioritetinės veiklos sritys.

Apžvelgdamas 2021–2024 m. nusikalstamų veikų dinamiką, Prienų r. PK viršininkas **Andrius Rupeikis** pastebėjo, jog Prienų rajone nusikalstamų veikų skaičius kasmet mažėja, o 2024 m. jis buvo mažiausias per ketverius metus. Anot Prienų r. PK viršininko, praėjusiais metais daugiausia užfiksuota vagysčių, nežymaus sveikatos sutrikdymo, neblaivių vairuotojų bei sukčiavimo atvejų. Ir nors, pasak A. Rupeikio, dominuojančios nusikalstamos veikos išlieka tos pačios, tik keičiasi vietomis, 2024 m. stebimas ženklus (46,15 proc.) nusikalstamų veikų, susijusių su vagystėmis, padidėjimas.

Pateikti skaičiai rodo, jog „ilgaparščiai“ ir neblaivūs asmenys kelia daugiausia rūpesčių policijos pareigūnams bei visuomenei, mat nusizengimai, susiję su smulkios vagystėmis, sukčiavimu, svetimo turto pasisavinimu bei alkoholinių gėrimų vartojimu viešojoje vietoje, dominuoja ir administracinėje praktikoje.

Pareigūnus taip pat neramina ir didėjantis nepilnamečių nusikalstamumas. Ir nors nepilnamečių padarytų administracinių nusizengimų 2024 m. buvo užfiksuota mažiau, praėjusiais metais nepilnamečiai įvykdė 34 (2023 m. – 22) nusikalstamas veikas. Tarp jų – 16 nežymaus sveikatos sutrikdymo, 8 disponavimo pornografiniu turiniu ir 4 viešosios tvarkos pažeidimo atvejai. Nepilnamečių asmenų administracinių nusizengimų trejetuką sudaro: tabako

2024 m. saugumo situaciją Prienų rajone aptarė Alytaus apskrities VPK Prienų r. PK viršininkas **Andrius Rupeikis**.

gaminių ir elektroninių cigarečių vartojimas (16 atvejų), smulkios vagystės (15) bei alkoholinių gėrimų vartojimas (7).

Pagal seniūnijas daugiausia visų nusikalstamų veikų registruota Prienų seniūnijoje (115), tačiau, pasak Prienų r. PK viršininko, tai natūralu, nes ir gyventojų skaičius čia didžiausias. Beje, A. Rupeikio pastebėjimu, praėjusiais metais registruotų pranešimų skaičius sumažėjo septyniose iš devynių seniūnijų.

Kaip ir kasmet, 2024 m. Prienų r. PK pareigūnai skyrė didelį dėmesį prevencijai. Gyventojų apklausos metu buvo identifikuotos 6 probleminės vietos, kurioms buvo skiriamas padidintas dėmesys. Pasak A. Rupeikio, iš viso vykdytos 379 prevencinės priemonės, 86 trumpalaikės policinės priemonės, kurių metu nustatyti 68 administraciniai nusizengimai.

Susirinkimo metu Prienų r. PK viršininkas įvardijo ir šių metų prioritetines kryptis, tarp jų: policijos parengties veikti krizinėse situacijose stiprinimas, nepilnamečių daromų teisės pažeidimų ir nusikalstamų veikų užkardymas, išskirtinis dėmesys eismo priežiūrai ir kontrolei, vagysčių ir sukčiavimų prevencijos stiprinimas bei naujų policijos pareigūnų pritraukimas ir esamų išlaikymas, nes, kaip pastebėjo A. Rupeikis, šiuo metu komisariatui trūksta 7 pareigūnų.

Mintimis apie pareigūnų pritraukimo ir parengimo iššūkius pasidalijo ir Alytaus apskrities VPK viršininkas **Alvydas Jurgelevičius**,

tačiau, pasak jo, nuo liepos mėnesio Alytaus apskrities VPK laukia 15 naujų pareigūnų, kuriuos planuojama paskirstyti į tuos komisariatų, kur yra ženklus pareigūnų trūkumas, tarp jų – ir Prienus.

Ataskaitiniame susirinkime dalyvavusi Kauno apygardos prokuratūros Alytaus apylinkės prokuratūros vyriausioji prokurorė **Daiva Brudnienė** atkreipė pareigūnų dėmesį į problemines sritis, apžvelgdami Lietuvos nusikalstamų tendencijas, akcentavo glaudaus bendradarbiavimo ir prevencijų svarbą, ypač nepilnamečių nusikalstamumo bei sukčiavimo atvejų srityse.

Už nelengvą ir atsakingą darbą bei bendradarbiavimą Prienų r. PK pareigūnams dėkojo Prienų rajono savivaldybės meras **Alvydas Vaicekuskas**, Seimo narė **Jūratė Zailskienė** bei socialinių paslaugų centro direktorė **Aurelija Urbonienė**.

Rimantė Jančauskaitė

Aukščiausios rūšies pavasarinėmis kainomis

Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

GRASTA Tel. 0 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

Nuomonė

Rytas STASELIS

D. Trumpas Amerikoje seka „Gazprom“ pėdsakais Europoje

Savo kadenciją Vašingtono Baltuosiuose rūmuose prezidentas Donaldas Trumpas pradėjo lygiai prieš mėnesį – sausio 20-ąją. Ir šis laikotarpis rodo, kad, ko gero, nuobodu nebus. Pati D. Trumpo užsienio politikos pradžia buvo jo grasinimai Danijai (dėl Grenlandijos), Meksikai bei Kanadai (dėl migracijos srautų ir narkotikų kontrabandos), Panamai (dėl to, kad JAV suręstą kanalą esą ima valdyti Kinija) Kinijai, Europos Sąjungai. Paskutinėmis dienomis naujasis JAV lyderis iš tribūnų bei socialiniuose tinkluose stačiai plūsta Ukrainos prezidentą Volodymirą Zelenskį.

Neutralūs politikos stebėtojai dėl to nenustoja raminti: esą reikia mažiau kreipti dėmesį į tai, ką D. Trumpas sako, o ką daro. Galėtume pasinaudoti šiuo patarimu aptardami vieną jo retorikos aspektą, kurį Lietuvoje už dėmesio ribos dažniausiai palieka ir JAV lyderio garbintojai, ir neketėjai.

Taigi vienas pirmųjų konkrečių D. Trumpo veiksmų buvo vykdymais įsakais įvesti 25 proc. importo muitai prekėms iš Meksikos bei Kanados. Dėl ko kilo tam tikro nerimo abiejose šalyse. Priežastis paprasta – po vadinamosios NAFTA sutarties (liet. Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos susitarimas) palengvėjo prekybos tarp JAV, Meksikos bei Kanados. Savaimė suprantama, kad į galingiausių pasaulio šalių klubą (G-7) įeinančios Kanados ekonomika gamina aukštųjų technologijų produkciją, kurią gauti suinteresuota ir JAV pramonė. Yra duomenų, esą JAV importas iš Meksikos pernai jau pralenkė JAV importą iš Kinijos.

D. Trumpui tai nepatinka, jam, ko gero, atrodo, kad kaimynės gauna daugiau naudos už JAV.

Tačiau vienu klausimu jis gali nelaukta susimauti. Reikalas tas, kad 2024 m. 52 proc. į Ameriką importuotos žalios naftos buvo įvežta iš Kanados – maždaug 4,5 mln. statinių (barelių) kasdien. Visų kitų šalių – naftos tiekėjų rodikliai keliskart kuklesni. Abi šalys jungia itin išplėtotą naftos perdavimo infrastruktūrą, kurios vamzdiniais klampai kanadietiška nafta teka į JAV rafinerijas (perdirbimo gamyklas), kurios technologiškai pritaikytos į šviesuosius produktus perdirbti būtent tokios rūšies žaliavą.

Visai neseniai kanadiečiai baigė plėsti naują magistralę, kuri vadinama „Trans Mountain pipeline“ (liet. Vamzdynas skersai kalnų) šalies pietvakarinėje dalyje, kurios galutinis taškas yra visai šalia Vankuverio miesto, pasienyje su JAV. Planuota, kad didžioji dalis per tris Ramiojo vandenyno pakrantėje pastatytus terminalus eksportuojamos naftos tanklaiviais bus plukdoma į JAV gamyklas Kalifornijos valstijoje. Modernizuoto vamzdyno ir terminalų pajėgumas – apie 890 tūkst. naftos statinių per dieną.

25 proc. dydžio muitai kanadiečių naftą atitinkamai gali pabranginti ir ji JAV rinkoje gali tapti nekonkurencinga. Viena vertus, D. Trumpo administracijai tektų laužyti galvą, kuo žaliavą iš Kanados pakeisti, be to, atnaujinant bei pritaikant rafinerijas. Taip pat reiktų sugalvoti, ką paaiškinti JAV piliečiams, jei kuro galonai degalinėse taip pat pabrangtų ketvirtadaliu.

Teoriškai būtų galima svarstyti, kad JAV išgelbėtų vietas naftos išteklių, tačiau, kad jų atitinkamos galimybės išaugtų ligi pramoninių rodiklių, analitikų požiūriu, gali trukti iki poros metų.

O kanadiečiai laukti esminės malonės, regis, neketina. Jiems šiek tiek nusibodo skirtingų JAV administracijų veiksmai, kuriuos, verslo požiūriu, sudėtinga prognozuoti. Joe Bideno administracija kanadietiškos naftos įvežimą riboja dėl „žaliosios darbotvarkės“. D. Trumpas dabar – išvis nežinia dėl ko.

Dėl to šioje smėlio dėžėje 2024 m. gegužę atsirado Kinija, kuri kanadiečių naftininkams pasiūlė dėl sunkiai prognozuojamų aplinkybių JAV rinkoje dalį naftos per Vankuverio apylinkių terminalus nukreipti ne į Kaliforniją, o Kiniją. Per šį laikotarpį pusė modernizuoto vamzdyno pajėgumo dirbo jau nebe JAV, o Kinijos rinkai. Antroji pasaulio ekonominė galybė yra itin suinteresuota plėsti žaliavų tiekėjų sąrašą ir nepriklausyti nė nuo vieno jų – Saudo Arabijos, Irano, Rusijos ir kt. Per daugiau nei pusmetį į Kiniją iš Kanados buvo išplukdyta naftos už daugiau nei 2 mlrd. JAV dolerių. Kinai moka laiku ir geresnę kainą nei amerikiečiai.

Kitai tariant, D. Trumpas savo retorika gali rimtai prisizaisti. Maždaug taip, kaip Europoje prisizaidė rusų „Gazprom“.

Gyvenimą kuriame patys. Viešasis interesas

Skriaudžių pagrindinės mokyklos tėvų bendruomenė sukilo dėl mokyklos ateities

Po to, kai Skriaudžių pagrindinės mokyklos tėvai buvo informuoti apie mokyklos reorganizavimą, kuriuo planuojama sujungti Skriaudžių pagrindinę mokyklą ir Veiverių Tomo Žilinsko gimnaziją, įsteigiant naują „Sūduvos“ gimnaziją, Skriaudžių pagrindinės mokyklos tėvai, pasirašydami peticiją, kreipėsi į Prienų rajono savivaldybę bei Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją.

Savo nuogaustavimais Skriaudžių pagrindinės mokyklos tėvų bendruomenė pasidalijo ir „Gyvenimui“ atsiųstame laiške. Tėvų vardu pasisakęs Deividas (vardas pakeistas, – aut.p.) teigia, jog Skriaudžių ugdymo įstaigoje šiuo metu mokosi per 200 vaikų, o tėvai visą laiką buvo patikinami, kad mokyklai jokios grėsmės nėra, o dabar, kaip sako laiško autorius, „iš kepurės“ ištraukiamas paruoštas 7 rajono mokyklų reorganizavimas į 3 darinius.

Pasirašytoje peticijoje Skriaudžių tėvų bendruomenė kategoriškai nesutinka su vykdoma švietimo sistemos pertvarka Prienų rajone ir ragina savivaldos atstovus pradėti dialogą su visuomene. Anot peticijos autorių, gyventojams trūksta informacijos, kaip pertvarka palies visus susijusius bendruomenės narius. Be to, atkreipiamas dėmesys, jog planuojamas reorganizavimas prieštarauja Prienų rajono savivaldybės plėtros iki 2028 metų strateginiam planui.

„Dėl savo geografinės padėties, gero susisiekimo su didmiesčiais, Veiverių seniūnijoje stebimas nekilnojamojo turto brangimas, paklausos didėjimas, kuriasi jaunos šeimos, mokinių skaičius stabiliai augantis. Rekonstruojant, uždarant ar kitaip bloginant mokyklų prieinamumą mažinamas miestelio/kaimo ir paties rajono patrauklumas, bloginama demografinė situacija, mokiniams nebus užtikrintas ugdymas „prie namų“. Šeimos renkasi miesto ar priemiesčio teritorijas, kur mokyklų prieinamumas geresnis. Būtent vaikų ugdymo įstaigų prieinamumas yra lemiantis veiksnys gyventojų skaičiaus, investicijų rajone augimui“, – savo argumentus prieš mokyklų reorganizavimą peticijoje išsako tėvai.

Jie taip pat atkreipia dėmesį, jog, remiantis Švietimo ir mokslo ministerijos „Rekomendacijų paketu dėl mokyklų tinklo pertvarkos“ ir realiais kitų savivaldybių pavyzdžiais, dėl pertvarkos darbo neteks apie 40 proc. mokyklos personalo. Tėvai baiminasi, jog vaikams teks mokytis perpildytose klasėse ir dėl to nukentės ugdymo kokybė.

„Dėl istoriškai susiklosčiusios Veiverių ir Skriaudžių priešpriešos, mažesnioji mokykla, galimai, nukentės ir finansine, ir kokybine prasme. Jungimas į vieną darinį Skriaudžių mokyklai būtų pražūtingas žingsnis atgal, gyvenvietė taptų nepatraukli kurtis šeimoms, verslams, kultūros įstaigoms. Dalis tėvų pasiryžę pervesti vaikus į kitų savivaldybių (Garliavos, Jonučių, Kazlų Rūdos) mokymo įstaigas“, – rašoma peticijoje.

Tėvai įsitikina, kad galutinai-

me rezultate pirminis tikslas nebus pasiektas. „<...> Ugdymo kokybė nepagerės, mokyklos neteks gabesnių vaikų, bendri mokymosi rezultatai kris, mokinių pasiekimai sumažės“, – Savivaldybės merui Alvydui Vaicekauskui, Administracijos direktorei Jūratei Mickevičienei bei Švietimo ir mokslo ministerijai skirtose peticijose rašo tėvai.

Prašydama pakomentuoti susidariusią situaciją: dėl kokių priežasčių buvo priimtas toks sprendimas, kokie numatomi planai, kaip pertvarka palies visus bendruomenės narius ir kokios galimybės išlaikyti Skriaudžių pagrindinę mokyklą, redakcija susisiektų ir su Savivaldybės meru Alvydu VAICEKAUSKU.

Atsiųstame atsakyme rašoma, kad Prienų rajono savivaldybė, vertindama realias demografines tendencijas ir siekdama užtikrinti kokybišką ugdymo sąlygas bei lygias galimybes visiems rajono mokiniams, administracijos direktoriaus įsakymu sudarė darbo grupę, kuriai pavedė parengti Prienų rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 m. bendrojo plano pakeitimo projektą. Plano pakeitimo tikslas – išlaikyti visas 10 rajone veikiančių mokyklų, sudarant sąlygas mokiniams gauti ugdymą arčiau gyvenamosios vietos, sukuriant lygias galimybes visiems mokiniams, nepriklausomai nuo mokyklos, kurioje jie mokosi, dydžio.

Taip pat pažymima, jog pradiniam etape (vasario 4–12 d.) Švietimo ir sporto skyrius jau pristatė preliminarų plano koregavimo projektą visų rajono mokyklų vadovams ir pedagogams, sulaukė iš jų grįžtamojo ryšio. Vasario 18 d. informacija apie parengtą mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 m. bendrojo plano pakeitimo projektą pateikta Savivaldybės interneto svetainėje, o mokyklų bendruomenės informuotos raštu. Taip pat iš anksto su mokyklų vadovais suderintu laiku bus organizuojami Savivaldybės vadovų, darbo grupės narių bei Švietimo ir sporto skyriaus specialistų susitikimai su mokyklų bendruomenėmis, siekiant aptarti numatomus pokyčius. Taigi, pasak mero, visi suinteresuoti bendruomenės nariai turės galimybę teikti pastebėjimus ir siūlymus.

„Suprantame tėvų susirūpinimą ir norime patikinti, kad pertvarka nėra siekiama uždaryti mokyklą, o veikiau rasti ilgalaikius sprendimus, kurie užtikrintų jų išlikimą ir geresnes galimybes mūsų rajono mokiniams. Būtent todėl yra siūloma ne mokyklų prijungimo ar likvidavimo, o jų sujungimo galimybė – kai susijungusios mokyklos lieka toliau veikti lygiavertės partnerystės principu“, –

susidariusią situaciją komentavo meras A. Vaicekuskas.

Anot jo, reorganizacijos būtinumą lemia kelios pagrindinės priežastys. Visų pirma, rajono mokyklose pastebima ilgalaikė mokinių mažėjimo tendencija, todėl tam tikrose įstaigose kyla grėsmė nesukomplektuoti klasių, o prieš naujų mokslo metų pradžią nežinią patiria ir mokiniai, ir jų tėvai, mokytojai. Dar vienas kriterijus, kuriuo remiantis buvo priimtas sprendimas, yra tai, jog daugelis investicinių švietimo projektų reikalauja ne mažesnio kaip 200 mokinių skaičiaus įstaigoje, todėl net 6 mokyklos, kuriose mokosi trečdalis mūsų savivaldybės mokinių, į tokius projektus nepatenka. Taigi, mero teigimu, trečdalis mūsų savivaldybės mokinių savotiškai diskriminuojami, nukentėia jų ugdymo(-si) proceso aprūpinimas ir ugdymo(-si) sąlygos, tai gali atsiliepti ugdymo(-si) kokybei. Taip pat tikimasi, jog, apjungus mokyklas, galėsime lengviau užtikrinti reikiamą specialistų pritraukimą, nes jiems galės būti suteiktas didesnis ir stabilesnis darbo krūvis.

„Pabrėžiame, kad Savivaldybė yra atvira konstruktyviam dialogui ir bendradarbiavimui su mokyklų bendruomenėmis. Visos suinteresuotos šalys turės galimybę išsakyti savo nuomonę ir teikti pasiūlymus, siekiant rasti geriausią sprendimą ir mokiniams, ir mokytojams bei visai bendruomenei, – atsiųstame atsakyme akcentuoja Prienų rajono savivaldybės meras A. Vaicekuskas.

Su prašymu pakomentuoti situaciją redakcija taip pat kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją, kuriai taip pat buvo adresuota peticija. Ministerijos atstovų teigimu, pagal nustatytus teisės aktus, sprendimus dėl mokyklų reorganizavimo priima savivaldybė, atsižvelgusi į mokinių mažėjimo ar augimo tendencijas, bendruomenės poreikius. „Būtent savivaldybė geriausiai mato konkrečią vietos situaciją. Dėl mokyklų tinklo turėtų būti tariamasi, diskutuojama su bendruomene. Jeigu mokyklos bendruomenė prieštarauja pateiktam pertvarkos plano projektui, savivaldybė turi kreiptis į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įgaliotą instituciją, šiuo atveju – į Nacionalinę švietimo agentūrą – ir prašyti pateikti nuomonę. Kol kas toks kreipimasis nėra gautas“, – rašoma ministerijos atsiųstame laiške.

Vasario 20 d. Savivaldybės vadovai pradėjo susitikimus su mokyklos bendruomene, pirmasis jų vyko Skriaudžių pagrindinėje mokykloje. Išsamiau apie susitikimą su mokyklos bendruomene – vasario 28 d. „Gyvenimo“ numeryje.

Rimantė Jančauskaitė

Metų tėkmėje

Broliai Kostas ir Jonas Jezerskai

Te nenuveina užmarštin tie, kurie pirmieji kovėsi už Lietuvos nepriklausomybę!

Prienu senosiose kapinėse yra išlikęs tik vienas Lietuvos nepriklausomybės kovų savanorio kryžius. Praėjusiais metais Lietuvos kario savanorio Jono Jezersko kapas įtrauktas į Kultūros vertybių registrą.

Lietuvos Vyriausybė 1918 m. gruodžio 29 d. atsišaukime „Lietuvos piliečiai“ kvietė vyrus stoti į jaunos atsikūrusios valstybės krašto apsaugą ir paskelbė įstojusiųjų garantijas: savanoriai bus aprūpinti žeme, šeimos kas mėnesį gaus 50 markių pašalpas. Valstybė buvo tokia neturtinga ir nepasiruošusi kariuomenės kūrimui, kad į kariuomenę stoję savanoriai gaudavo tik kepurę, diržą, tautiškų spalvų trikampį ant kairės rankovės. Uniformas gavo tik po kelių mėnesių (iš pradžių dėvėjo savus drabužius).

Kas skatino jaunuolius tapti savanoriais: pažadėtas žemės gabalėlis ar patriotizmas? Dažnai žmogaus ekstremalių poelgių šaknų ieškoma jo šeimoje. Šiame pasakojime ir apžvelgsiu vienos šeimos, netekusios dviejų sūnų, istoriją.

Bajoras **Antanas Jezerskas** (1772–1828) su žmona **Rozalija Ona Biedrzycka** (1782–1842) į Prienus atvyko su sūnumi Tadu ir dukra Paulina. Trečias jų vaikas – sūnus Napoleonas Liudvikas gimė Prienuose 1808-10-12. Vaikas pakrikštytas naujojo Europos užkariautojo vardu, teikusiai vilties išsivaduoti iš carinės Rusijos jungo. Tai pirmasis Jezerskų paminėjimas Prienuose. Mus labiausiai domina jauniausias Jezerskų sūnus **Karolis Julijonas**, gimęs 1815-05-06, kadangi būtent jo du anūakai 1919 m. ir taps krašto apsaugos savanoriais.

Dėl Napoleono užkariavimų mūsų Užnemunė, dabartinė Marijampolės apskritis ir dalis Alytaus bei Kauno apskričių prancūzų valdžioje atsidūrė jau 1807 m., o nuo 1808 m. šioje vietovėje įsigaliojo Napoleono kodeksas, panaikinęs baudžiavą, užtikrinęs piliečių teises ir panaikinęs luomų sistemą. Nuo tada bažnytinėse metrikose kilmingieji patapo šeiminkais, daržininkais arba buvo nurodomos jų užimamos pareigos, jei tokias turėjo. Iš įpročio ar pagarbos kilmin-

giems ponams kunigas 1815 m. gimusio sūnaus Karolio krikšto metrikose Jezerskus įrašė su GD prie pavardės (Generosus Dominus – kilmingas ponas).

Vyriausias sūnus Tadas vedė Marijoną Makionytę, duktė Paulina ištekėjo už šviesiausiojo pono Jono Tyrbach, Napoleonas Liudvikas vedė Oną Karpinskaitę, o Karolis Julijonas 1844 m. vedė Teklę Rimkevičiūtę ir tų pačių metų liepą porai gimė pirmoji duktė – Liudvika Pranciška, po jos gimė sūnus Aleksandras Kazimieras ir Jonas, o 1856 m. – sūnus Juozapas. Vaikų tėvas Karolis Jezerskas ir jo svainis Jonas Tyrbach tuo metu dirbo Prienu policininkais. Jei Karolio ir Teklės vaikai augo sveiki, tai Tyrbach visa šeima (abu tėvai ir trys vaikai) 1835–1839 m. bėgė mirė. Deja, tuo metu bažnytinėse knygos dar nerašydavo mirties priežasties.

Karolio jauniausias sūnus Juozapas gavo išsilavinimą, įstojo į carinės Rusijos armiją ir išsitaravo iki vyresniojo karininko laipsnio. 1885-02-03 iš Molėtų, kuriuose gyveno 29 m. atsargos feldfelbis Juozapas Jezerskas atvyko tėviškėn ir vedė prienietę Viktoriją Svetavičiūtę, 23 m. merginą. Jeigu Juozapo motina Viktorija, našlė, pristatoma kaip „daržininkė“, tai Viktorijos tėvai Pranciškus ir Ona Savickaitė Svetavičiai buvo, matomai, turtingesni ir įrašyti kaip „šeiminkai“. Kur išvyko gyventi po vestuvių Juozapas su Viktorija, nepavyko nustatyti, bet Prienuose negimė nė vienas iš septynių jų vaikų. Pačioje XIX a. pabaigoje šeima apsigyveno Suvalkų gubernijos, Vygrių parapijos žvejų kaimelyje Tartak, kur jau seniau buvo įsikūręs Juozapo brolis Jonas. Tartak kaime ir gimė du jauniausieji valstybinio vyno kiosko prižiūrėtojo Juozapo ir Viktorijos Jezerskų vaikai **Konstantinas** (1899-03-11) ir **Jonas** (1901-06-24). Abu šie jaunuoliai ir išėjo savanoriais 1919 m. pradžioje

Kario savanorio medalis.

į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Konstantinas mirė 1921-12-22 Kauno karo ligoninėje nuo smegenų uždegimo, o Jonas mirė 1922-04-04 Prienuose nuo nenustatytos ligos (taip įrašyta jų mirties metrikose). Tiesa, abiejų brolių, palaidotų keturių mėnesių bėgė Prienu senosiose kapinėse, mirties įrašų nei Prienu, nei Kauno šv. Kryžiaus bažnyčios, kurioje registruavo karo ligoninėje mirusius kariškius, knygos nėra. Tik vyriausybei nutarus savanorius apdovoti medaliais, buvo paprašyta motinos pristatyti jų mirties metrikas. 1929 m. pabaigoje kunigas ir įrašė jų mirties faktą.

Savanorių medalis įsteigtas 1928 m. vasario 27 d. kovoms dėl Lietuvos nepriklausomybės atminti. Jis buvo duodamas visiems 1918–1920 m. į kariuomenės tarnybą stojusiems savanoriams. Apdovanojimo liudijimai broliams Jezerskams išduoti 1930-12-15 ir įteikti motinai Viktorijai. Praėjus mėnesiui po įsako apie savanorių medalių paskyrimą broliams, ir galbūt tą dieną, kai medaliai buvo įteikti, 1931 m. sausio 21 d. motinai sustojo širdis. Atgulė Viktorija šalia savo vaikų senosiose kapinėse, palikdama

Savanorio Jono Jezersko kapas Prienu senosiose kapinėse.

keturis sūnus: Antaną, Juozapą ir Dominyką bei dvi dukras: Bronislavą ir Prancišką.

1927 m. krašto apsaugos ministro įsakymu buvo patvirtintas tipinio betono kryžiaus modelis. Jį sukūrė skulptorius Antanas Aleksandravičius ir dailininkas Adomas Varnas. Kryžiai žymėjo žuvusių Lietuvos karių kapus. Daugiausia tuo rūpinosi visuomeninės organizacijos. Nežinia kodėl toks kryžius pastatytas tik Jonui Jezerskui, tačiau atidesnis žvilgsnis pastebės, kad kryžius stovi tarp dviejų vos bežiūrimų kauburėlių.

Janina Leonavičienė

Šaltiniai: dr. Ričardas Čepas, Vilnius Kavaliauskas. Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai (1918–1923). „Vermės“ leidykla. 2017 m.
Visuotinė lietuvių enciklopedija, Vytautas Voveris, Savanoriai kūrėjai; Jonas Rudokas, Napoleonas Lietuvoje, veidas.lt, 2012-07-01; Lietuvos kario savanorio Jono Jezersko kapas, Kultūros vertybių registras, Unikalus objekto kodas 48803; Prienu RKB metrikos knygos (1808–1939) LVIA f. 3006, f. 1743; Akta stanu cyvilnego parafii rzymsskokatol. w Wigrach (1899) f. 63, ap. 167, b. 94, nr. 43. l. 8; Akta stanu cyvil. parafii rzymsskokatol. w Wigrach (1901) f. 63, ap. 167, b. 97, nr. 82. l. 12; Staliūnas, Žuvusiųjų karių kultas tarpukario Lietuvoje, pdf. l. 120-132.

Prienu RKB gimimo metrikų knyga

Jono ir Kosto senelio Karolio Julijono Jezersko krikštas Prienu RKB 1815 m.

Vasario 16-oji kitaip...

Vėlyvą penktadienio popietę pasinėrę į svaiginančią aromaterapijos atmosferą kūrėme simbolinius vilnos suvenyrus.

Sklandantys kvapai, Vilmos Nekrošienės pamokymai, kaip teisingai velti, tiesiog užburė, o jaukūs pašnėkesiai nukėlė kažkur anapus... Taip gera... Atsipalaidavę, ikvėpti ir nurimę sukūrėme kai ką gražaus. Daugiausia – pakabukų automobiliui. Pasirinkti individualūs eterinių aliejų kvapai papildė kiekvieną suvenyrą.

Ypatinga proga, ypatingai ir paminėta. Ačiū susirinkusiesiems ir ačiū Vilmai už sukurtą stebuklingą atmosferą. Lauksime tęsinio...

Strielčių bendruomenė „Nemuno link“ šventė Vasario 16-ąją tradiciniame žygyje

Vasario 16-ąją Strielčių bendruomenė „Nemuno link“ jau septintą kartą organizavo tradicinį žygį, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti. Šis renginys tapo neatsiejama bendruomenės tradicija, suburiantia įvairaus amžiaus žmones ne tik aktyviai praleisti laiką, bet ir įprasinti tautos istoriją bei bendrystę.

Žygio dalyviai buvo kviečiami registruotis Strielčių bibliotekoje, kur vyko pasiruošimas išvykai. Ankstyvą rytą žygeiviai rinkosi bendruomenės parkelyje, kur, susibūrę į vieningą ratą, kartu sugiedojo Tautišką giesmę ir pagerbė Lietuvą. Tai buvo ikvėpiantis startas šiai prasmingai kelionei.

Iškilmingą žygio pradžią praturtino Prienu r. policijos pareigūnės ir linksmasis policijos bičiulis

„Amsis“, kurie simboliškai išlydėjo žygio dalyvius. Dalyviai leidosi į įspūdingą maršrutą, kuris driekėsi nuo Strielčių per Prienus, Giniūnus, Pabališkius ir vėl sugrįžo į Strielčius.

Pakeliui žygeiviai aplankė keletą svarbių istorinių taškų, tarp jų – Prienu Nuotakų piliakalnį

(Nukelta į 8 p.)

• Vasario 26 d. 18.00 val. Veiverių šaulių namuose – Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos dainavimo metodinės grupės mokinių koncertas.

• Vasario 27 d. 19.00 val. Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centre – šokių vakaras su Druskininkų kultūros centro liaudiškos muzikos kapela „Viečiūnai“.

• Vasario 28 d. 15.00 val. Naujosios Ūtos bibliotekoje – filmo „Didžioji Lietuva. Lietuvių kalbos istorija“ peržiūra ir diskusija.

• Kovo 1 d. kviečiame į Kaziuko mugę Prienuose! Kaziuko mugė Prienuose – tai pavasario atidarymas ir didžiausia rankų darbo gaminių kūrėjų iš visos šalies mugė Prienuose.

• Kovo 4 d. 18.00 val. Prienu kultūros ir laisvalaikio centre – animacinis nuotykių filmas visai šeimai „Užburtas miškas“.

• Kovo 6 d. 18.00 val. Stakliškių kultūros ir laisvalaikio centre – Jolantos Aleksynienės debiutinės fotografijų parodos „Vaikystės takais“ atidarymas.

• Kovo 8 d. Veiverių A. Kučingio filialo kiemelyje – Pilietinis žygis „Už taiką“, skirtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 35-mečiui. Renginio globėja – LR Seimo narė Jūratė Zailskienė.

10.30 Dalyvių registracija Veiverių A. Kučingio filialo kiemelyje.

11.00 Valstybės vėliavos pakėlimo ceremonija.

11.30 11 km žygis į Lukšų tėviškę (Juodbūdžio k.) ir atgal į Veiverius. Pasiekus trasos pusaikelę, žygio dalyvių lauks Skriaudžių bendruomenė su karšta arbata ir sveikuoliškais užkandžiais.

14.00 Žygio pabaiga, medalių įteikimas.

Prienu krašto muziejaus edukacija „Kodas: „Laisvė“. Veiverių seniūnijos bendruomenės žygio dalyvius vaišins troškiniu.

Registracija vyksta iki kovo 5 d. Registracijos nuoroda: <https://forms.gle/Co4WPVLFLLdXjaud8>

Rekomendacijos žygio dalyviams: patogią avalynę, oro sąlygas atitinkanti apranga, gertuvė su vandeniu, šviesa atspindinti liemenė. Dėl papildomos informacijos kreiptis tel. +370 686 96903.

Pažinkime savo kraštą

Kaip formavosi Balbieriškio geologinis kraštovaizdis?

Kad ledynai kažkada suformavo visą mūsų reljefą, žinome dar nuo mokyklos laikų. Bet kaip konkrečiai jie paveikė mūsų krašto landšaftą, įdomu sužinoti ne tik mokslininkams, bet ir mūsų skaitytojams. Lietuvos geologijos tarnybos Kietųjų naudingųjų iškasenų ir kartografavimo skyriaus vyriausioji geologė Danguolė Karmazienė yra ištyrinėjusi paskutinio ledynmečio palikimą Simno, Balbieriškio, Prienų geologiniame baseine. Supažindiname su šio projekto, išsamiai skelbto https://lgt.lrv.lt/public/canonical/1738843546/7725/LGT_kartografavimas_ataskaita.pdf, aprašymu.

Nuo moreninių kalvų iki kloniuose susikaupusių durpių – visa tai byloja apie paskutinio ledynmečio palikimą.

Vienas svarbiausių to laikotarpio pėdsakų – Simno-Balbieriškio limnoglacialinis baseinas, užimančias didelę teritoriją tarp Sūduvos ir Dzūkų aukštumų, – sako Lietuvos geologijos tarnybos Kietųjų naudingųjų iškasenų ir kartografavimo skyriaus vyriausioji geologė **Danguolė Karmazienė**.

Vykdamas valstybinių geologinių tyrimų programos „Klimato kaita ir geologinė aplinka (geoplinka)“ dalį „Erdvinių geologinis kartografavimas“, 2024 m. baigtas Balbieriškio lapo (533,3 km²) ir dalies Prienų lapo (198,4 km²) kvartero darinių erdvinis geologinis kartografavimas 1:50 000 masteliu (projekto atsakingoji vykdytoja – Kietųjų naudingųjų iškasenų ir kartografavimo skyriaus vyriausioji geologė Danguolė Karmazienė).

Tyrimų plotai yra Alytaus, Prienų, Marijampolės ir Kazlų Rūdos rajonų teritorijose. Be to, kartografuota ir papildomai – iki galo užpildyti 1:10 000 topografiniai lapai į rytus ir į pietus nuo ploto ribos.

Iš viso kartografuota 856 km² Lietuvos ploto. Sudaryti valstybiniai kartografiniai dokumentai 1:50 000 masteliu – kvartero geologinis su geologiniu pjūviu, iliustruojančiu kvartero storumės geologinę sandarą, žemėlapis ir geomorfologinis žemėlapis.

Taip pat sudaryti to paties mastelio faktinės medžiagos ir litomor-

fogenetinio rajonavimo (su tipiniais litologiniais-genetiniais pjūviais) žemėlapiai. LIDAR'o duomenys padėjo sukurti detalesnius ir tikslesnius žemėlapius, ypač miškingose vietovėse. (Išsamų projekto aprašymą rasite [čia](#).)

„Maždaug prieš 14 tūkst. metų besitraukdamas ledynas ilgesniam laikui stabtelėjo, savo pakraštyje palikdamas kraštinių darinių juostą. Šis ledyno postovis vadinamas Pietų Lietuvos faze. Darbų plote sustojęs ledynas ties pakraščiu suformavo moreninį Šilavoto kalvagūbrį.

Toliau nuledėjant teritorijai, ledyno tirpsmo vandenys negalėjo laisvai nutekėti dėl priešais ankstesnio ledyno postovio metu jau suformuotos Dzūkų aukštumos ir dar neišledėjusio Šilavoto moreninio kalvagūbrio.

Vanduo tvėnkėsi uždaroje dubumose, sudarydamas milžiniškus prieleidyninius ežerus, vadinamus limnoglacialiniais baseinais. Didžiausias – Simno-Balbieriškio baseinas – išliko kaip geologinis palikimas, kurio pėdsakus galima atsekti ir šiandien“, – pasakoja D. Karmazienė.

Po ledynu susikaupęs tirpsmo vanduo, veikiamas didelio hidrostatinio slėgio, su didele jėga prasiverždavo iš po ledyno, išgrauždamas ilgas siauras tunelio pavidalo formas – rinas.

Balbieriškio plote kartografuota 10 rinų, atsikūrusių povandeninio glaciokarsto keliu. Ilgiausia 11 km ilgio Ūdrijos rina jungia Ūdrijos ežerą ir Peršėkės, Cibiliekų,

Čižikų, Bernotiškių rininius klonius, vėliau užpelkėjusius.

Kodėl tai svarbu?

Atliekant išsamius geologinius kartografavimo darbus Balbieriškio ir Prienų apylinkėse, buvo patikslintos kvartero darinių sandaros ypatybės, nustatyti svarbiausi reljefo formavimosi procesai ir jų pėdsakai.

„Šie tyrimai, – teigia D. Karmazienė, – suteikia naujų duomenų ne tik moksliniams tikslams, bet ir praktiniam pritaikymui – nuo kraštovaizdžio raidos supratimo iki naudingųjų iškasenų paieškos ar teritorijų planavimo.“

Balbieriškio atodangoje geologas dr. **V. Mikaila** suskaičiavo 230 metinių varvų. Jų skaičius leidžia tiksliai nustatyti, kiek metų egzistavo prieleidyninis ežeras ir kaip ilgai regioną veikė tirpstančio ledyno vandenys.

Varvos – tai nuosėdų sluoksniai, kurie kaupėsi ledyninių ežerų dugne. Vasarą, kai ledynas intensyviai tirpdavo, į ežerą patekdavo rupesnės smėlio ir itin smulkios – aleurito ir molio (dulkių dydžio dalelių) sanaujos.

Vasarą ledyniniame ežere nuguldavo rupesnė medžiaga, o žiemą, kai vanduo aprimdavo, į dugną nusėdavo smulkios molio dalelės. Taip kasmet formavosi naujas sluoksnis – viena šviesesnė (vasaros) ir viena tamsesnė (žiemos) juosta, sudaranti metų įrašą geologiniame kalendoriuje.

Varvos – išskirtinis ledyninių ežerų palikimas, nes pagal jas gali-

Nemuno ir Peršėkės santaka ties Balbieriškiu. Gintauto Piko nuotr.

matkurti klimato pokyčius ir ledyninių baseinų svyravimus. Varvų sluoksniai suteikė svarbių duomenų apie ledyninių ežerų sedimentacijos procesus ir jų kaitą.

Nuogulų ir nuosėdų analizė atskleidžia kraštovaizdžio evoliuciją: kalvos sudarytos iš moreninio priemolio ir žvirgždo, gargždo ir riedulių priemaiša, vietomis smėlio ir žvyro tarp-sluoksniais, o pelkėse tūkstantmečius kaupėsi durpės – vien Palių pelkėje durpių sluoksnis siekia beveik 9 metrus!

Kadangi per metus pelkėje susikaupia 1–1,5 mm durpių, šis sluoksnis susiklostė per maždaug 6 000–9 000 metų.

Į darbų plotą patenka vienos iš didžiųjų Nemuno kilpų – Balbieriškio kilpos dalis.

Iš tikrųjų didžiosios Nemuno kilpos – išskirtinis reiškinys Europoje, nes vingiuoja ne upės vaga, bet visas slėnis. Įprastai upėse posūkiai (meandros) formuojasi tik upės vagoje, o Nemuno slėnis tris kartus pasisuka 90 laipsnių kampu – tai reiškia, kad pasikeitė visa upės aplinka. Kilpų kilmė siejama su sudėtinga tektoninių ir ledyninių procesų sąveika.

Šiandien šie gamtiniai dariniai ne tik suteikia įžvalgų apie praeities klimatą, bet ir yra svarbūs ir mokslui, ir praktiniam kraštovaizdžio planavimui. Lietuvos ledyninės praeities tyrimai leidžia geriau suprasti, kaip formavosi mūsų žemės gelmės, ir padeda tvariai planuoti ateitį.

(Pagal Alkas.lt publikaciją parengė Česlovas Iškauskas)

Žmogus ir gamta

„Paukščiai grįžta namo“ – miškininkai kviečia visoje Lietuvoje iškelti daugiau nei 8 tūkstančius inkilų

Valstybinių miškų urėdijos miškininkai kviečia kartu pasitikti su pavasariu sugrįžtančius paukščius – kovo 7 d. visoje Lietuvoje vyks tradicinė inkilų kėlimo šventė „Paukščiai grįžta namo“. Kelti inkilus sugrįžtantiems sparnuočiams prieš daugiau nei šimtmetį sugalvojo prof. Tadas Ivanauskas, o šiandien šią tradiciją puoselėja miškininkai, gamtininkai, moksleiviai bei gamtai neabejingi paukščių mylėtojai. Visi inkilai, kurie šiemet sugrįžusiems paukščiams taps namais, pagaminti miškininkų rankomis.

„Paukščių sugrįžimas – tai gamtos atgimimo ženklas, o mūsų pareiga – pasirūpinti, kad grįžę jie rastų saugius namus. Miškininkai daugiau nei šimtmetį puoselėja šią prasmingą tradiciją, kuri yra puikus būdas šviesti jaunąją kartą, taip pat ir visuomenę apie skirtingas paukščių rūšis, inkilus bei jų kėlimo taisykles. Džiaugiuosi, kad kasmet vis daugiau moksleivių ir gamtai neabejingų piliečių prisijungia prie šios kilnios akcijos“, – sako VMU generalinis direktorius **Valdas Kaubė**.

Kovo 7 dieną, „Paukščiai grįžta namo“ akcijos metu, visoje Lietuvoje bus iškelta daugiau nei 8 tūkstančiai inkilų, kuriuos visus pagamins VMU Kretingos, Raseinių ir Tauragės regioninių padalinių miškininkai. Visus gamtai neabejingus ir paukščius mylinčius gyventojus kviečiame atvykti, susipažinti ir kartu su miškininkais iškelti inkilus, kurie miško giesmininkams taps namais!

Prienų regioninis padalinys
Dambrovos girininkija, 103 kv. 5 skl.,
Giraitiškių poilsiavietė (54.602715,
24.003375), 11:00 val., kovo 6 d.

Kontaktinis asmuo: Giedrius Kasperaitis, +37068669022

VMU informacija

Už Prienų rajone neteisėtai išdorotą briedę neteko automobilio

Šių metų sausio 15 d. Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai Prienų rajone, Akuškonių kaime nustatė asmenis neteisėtai išdorojusius briedžio patelę. Asmenims bus taikoma administracinė atsakomybė ir paimtas automobilis.

2025 m. sausio 15 d. buvo gauta informacija, kad Akuškonių kaimo priegose Prienų rajone dorojamas galimai neteisėtai sumedžiotas briedis. Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai nedelsiant nurodė vietą, pranešimas pasitvirtino. Buvo išdorota maždaug pusė žvėries ir žvėriena karučiu išvežta iki kelio ir pakrauta į Volkswagen Golf automobilį.

Automobilis ir du jame buvę vyrai sulaikyti vienoje iš nurodytų sodybų. Sugauti su įkalčiais vyrai prisipažino doroję ir išgabėję galimai neteisėtai sumedžiotą briedžio patelę ir nurodė dar du kartu veikusius asmenis. Automobilio savininko garaže buvo surasta išdoroto gyvūno mėsa.

Trims briedžio patelę dorojusiems ir gabenušiams piliečiams surašyti administracinio nusižengimo protokolai. Visi trys asmenys pripažino savo kaltę. Jiems gresia nuo 800 iki 1 800 eurų bauda, taip pat paimtas Volkswagen Golf markės automobilis. Dar vienas asmuo, dalyvavęs dorojant žvėrį, ieškomas.

Kas neteisėtai sumedžiojo briedžio patelę, nustatyti nepavyko. Minėti asmenys teigė, kad briedžio patelę sumedžiojo ne jie, – žvėrį rado sumedžiotą ir išdorėjo. Ginklo kulka perėjo kiauurai žvėrį, ir ieškant kulkos metalo detektoriumi, pavyko surasti tik kulkos atplaišas.

Primename, kad medžioti briedžio pateles šiuo metu yra draudžiama. Daugiau informacijos apie medžioklę ir jos laikotarpius galite rasti Aplinkos apsaugos departamento paruoštoje atmintinėje.

Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai primena, kad apie aplinkos apsaugos pažeidimus galima pranešti skubiosios pagalbos tarnybų telefonu numeriu 112. Taip pat užfiksuotas nuotraukas ar vaizdo medžiagą, kai daromas pažeidimas, galima atsiųsti el. paštu info@aad.am.lt.

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus informacija

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

Anželos asmeninė sėkmės istorija persipynė su 55-erių metų Lietuvoje inkstų transplantacijos istorija

Vasaris Anželos gyvenime visada buvo ir bus išskirtinis mėnuo. Vasario 7-ąją ji kasmet švenčia mamos gimtadienį, o vasario 17-ąją – savąjį. Tačiau nuo šiol mamos gimtadienis jai taps dar ypatingesnis – tą dieną ji sulaukė likimo dovanos, apie kurią svajojo beveik trejus metus.

Vasario 7-oji dabar taps jos antruoju gimtadieniu – diena, kai jai buvo persodintas inkstas ir atsivertė naujas gyvenimo lapas. Šią vasario 17-ąją savąjį gimtadienį, pirmą kartą po daugelio metų, minėjo be dializų, su dėkingumu ir svajonėmis apie keliones.

(Nukelta į 6 p.)

PR Dantų gydymas be papildomų išlaidų: kas gali gauti kompensuojamas paslaugas?

Pirminė odontologinė pagalba – tai pagrindinės dantų priežiūros paslaugos, padedančios išlaikyti burnos sveikatą, užkirsti kelią sunkesnėms odontologinėms ligoms ir suteikti skubią pagalbą ūmiai sunegalavus. Ligonių kasų specialistai primena, kurios paslaugos ir kam yra kompensuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis, o už ką teks susimokėti patiems.

Kreiptis ten, kur pacientas prisirašęs

Pirminei odontologinei priežiūrai priskiriamas dantų ėduonies, pulpito, kai kurių rūšių periodontito gydymas, dantų akmenų nuėmimas, dantų šaknų traukimas, ikivėžinių ligų tikimybės nustatymas, vaikų dantų ėduonies profilaktika, sąkandžio anomalijų nustatymas ir profilaktika.

Norint gauti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) kompensuojamas odontologines paslaugas, gyventojui reikia kreiptis į gydytoją odontologą gydymo įstaigoje, kurioje yra prisirašęs.

Jei įstaiga pati neteikia pirminės odontologinės pagalbos, ji turi sudaryti sutartį su kita įstaiga, kuri teikia šias paslaugas, ir teritorine ligonių kasa. Be to, gydymo įstaiga turi suteikti pacientui visą reikiamą informaciją apie paslaugas ir jų apmokėjimą.

Pas gydantį specialistą – su siuntimu

Prireikus gydytojo specialisto – burnos chirurgo, periodontologo, odontologo ortopedo, ortodonto, vaikų odontologo ar kt. – konsultacijos, siuntimą turi išrašyti tos gydymo įstaigos odontologas, prie kurios pacientas yra prisirašęs.

Turint siuntimą, paslaugas, apmokamas iš PSDF, pacientai gali gauti ne tik gydymo įstaigoje, kurioje yra prisirašę, bet ir kitose ir viešosiose, ir privačiose medicinos įstaigose, kurios dėl reikiamų paslaugų turi sutartį su ligonių kasa.

Kas gali gauti kompensuojamas paslaugas?

Suaugusiesiems už gydytojo odontologo darbą, t. y. teikiamas odontologinės priežiūros paslaugas, mokėti nereikia, jų išlaidos apmokamos PSDF lėšomis. Tačiau suaugusieji turi susimokėti už vienkartinę priemonę, vaistus, odontologines ir kitas medžiagas, sunaudotas teikiant odontologinės priežiūros paslaugas.

Pirminė odontologinė pagalba pacientams

Pirminės odontologinės sveikatos priežiūros paslaugos:

- dantų ėduonies gydymas,
- pulpito gydymas,
- kai kurių rūšių periodontito gydymas,
- dantų akmenų nuėmimas,
- dantų ir dantų šaknų traukimas,
- ikivėžinių ligų tikimybės nustatymas,
- vaikų dantų ėduonies profilaktika (silantavimo paslaugos),
- sąkandžio anomalijų nustatymas ir profilaktika,
- laikinų įtvarų uždėjimas gydant dantų traumas ir kt.

SVARBU! Prireikus kompensuojamojo dantų gydymo, pacientui reikia kreiptis į gydytoją odontologą toje gydymo įstaigoje, prie kurios jis yra prisirašęs.

Ką reikia žinoti apie nemokamą vaikų dantų silantavimą?

- Skirta vaikams nuo pirmojo nuolatinio krūminio danties išdygimo iki 14 metų (kol nesuėjo 14 m.).
- Silantuojami sveiki nuolatiniai krūminiai dantys.
- Kreipkitės į gydymo įstaigą, kuri yra sudariusi sutartį su ligonių kasomis dėl šios paslaugos teikimo ir apmokėjimo.

Už vaistus, plombines ar kitas odontologines medžiagas, vienkartinę priemonę nereikia mokėti vaikams ir moksleiviams, besimokantiems dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose bei profesinių mokyklų dieniniuose skyriuose (kol jiems sukanka 24 metai).

Taip pat už priemonę mokėti nereikia ir socialiai remtiniams žmonėms, tačiau tuomet būtina pateikti gyvenamosios vietos savivaldybės socialinės paramos skyriaus pažymą.

Jei pacientas savo iniciatyva pasirenka brangiau kainuojančias odontologines priežiūros paslaugas, medžiagas, procedūras, jis turi sumokėti ne visą paslaugų kainą, o jų faktinių ir bazinių kainų skirtumą.

Burnos patikra ir profilaktika

Nuo šių metų pradėta teikti nespécializuotos pirminės suaugusiųjų burnos patikros ir profilaktikos paslauga. Ją gali atlikti šeimos gydytojas, odontologas arba burnos higienistas pirminės sveikatos priežiūros įstaigoje.

Šios patikros tikslas – anksti aptikti burnos, veido ir žandikaulių srities ligas, tarp jų ir vėžį, taikyti prevencines priemones. Vizito metu įvertinama paciento burnos būklė, užpildoma speciali patikros forma. Jei nustatoma pakitimų, galinčių rodyti ligą, pacientas siunčiamas gauti išsamesnį ištyrimą ir, jei reikia, gydymą.

Sveiki dantys nuo mažens

Kartą per metus vaikams šeimos medicinos įstaigoje, kurioje jie prisirašę, turi būti atlikta iš PSDF apmokama dantų ėduonies profilaktika. Ši profilaktika leidžia apsaugoti vaikų dantis bei įvertinti vaikų dantų higienos igūdžius.

Visiems vaikams nuo pirmojo nuolatinio krūminio danties išdygimo iki 14 metų yra kompensuojamas dantis nuo ėduonies apsaugantis dantų silantavimas.

Kasmet vaikams įvertinami vaiko burnos higienos igūdžiai, gali būti nemokamai atlikta profesionali burnos higiena, paaiškinama, kaip teisingai prižiūrėti dantis, dantys gali būti padengiami fluoridų preparatais.

Ligonių kasos primena, kad nuo šių metų burnos higienistams yra sumažintas darbo krūvis, taigi jie aptarnauja mažiau pacientų. Dėl to jų teikiamos paslaugos tapo prieinamesnės, sutrumpėjo laukimo laikas ir visi gyventojai gali greičiau gauti reikiamą odontologinę pagalbą.

Aromaterapija – relaksacijos ir naujų jėgų elekstras

„Kokia aromaterapijos procedūros teikiama nauda žmogaus sveikatai? Kokie eterinių aliejų mišiniai naudojami sanatorijoje?“ – klausiu Birštono sanatorijos „Versmė“ aromaterapijos specialistės Ramunės PETKEVIČIENĖS.

Birštono sanatorijoje „Versmė“ vyksta aromaterapijos procedūra.

– Kaip apibrėžtumėte aromaterapijos poveikį?

– Aromaterapija – holistinis gydymas, kurio metu natūralūs augalų ekstraktai naudojami fizinės ir emocinės būklės sveikatinimui. Tai – sanatorijos „Versmė“ relaksacijos procedūra, padedanti atsipalaiduoti, pailsėti. Itin naudinga po fizinės mankštos salėje ar vandenyje, purvo vonių. Vizualinė relaksacija trunka 25 minutes. Jos metu galima pakeliauti po įvairias pasaulio šalis.

– Birštono sanatorijoje „Versmė“ naudojami tik natūralūs eteriniai aliejai?

– Taip, aromaterapijos procedūrai naudojami tik grynai natūralūs eteriniai aliejai. Beje, labai svarbus saikingas eterinių aliejų dozavimas. Kvapas turi būti neerziantis, švelnus, leidžiantis ilsėtis ir mėgautis procedūra. Jo padauginus galima atvirktinis variantas. Tuo tarpu sintetiniai aliejai nors ir kvapnūs, tačiau nėra tinkami gydymui.

– Koks procedūros poveikis žmogaus organizmui?

– Jos tikslas – atpalaiduoti visą organizmą. Ši procedūra mažina skausmus, stresą, nerimą, gerina miegą. Naudinga virškinimui, imuninei bei nervų sistemai; be to, naikina virusus. Aromaterapija gerina psichinę, fizinę ir emocinę sveikatą.

– Kokiomis savybėmis pasižymi skirtingi aromatai?

– Eteriniai aliejai turi skirtingas gydomąsias savybes. Naudojame šalavijų, eukaliptų, imbiero, kmy-nų, levandų, citrinų, citrinžolių, pušies, mandarinų, melisos, pipirmėčių, mėtos, ramunėlių, rozmarinų, arbatmedžio eterinius aliejus

ar jų mišinius.

Tarkim, melisa, šalavijas stimuliuoja smegenų veiklą, gerina kraujotaką, arbatmedžio aliejus – dezinfekuoja. Mėta, pipirmėtė nuramina nervų sistemą. Linkusiems dažnai peršalti padės imbiero, rozmarino aliejai. Imuninę sistemą stiprina levandos, eukalipto, pušies aliejai. O virškinimui naudingi citrinos, greipfruto, apelsino kvapai.

– Papasakokite apie procedūros metu naudojamus eterinius mišinius...

– Pavyzdžiui, laurenis turi malonų citrusinį aromatą. Šį kvapą praturtina keli lašeliai levandos, arbatmedžio ar pušies eterinio aliejaus.

Keturių augalų mišinys „Ginancioji jėga“, kurį sudaro arbatmedis, rozmarinas, citrinžolė ir pušis, naikina ligų sukėlėjus, įvairius virusus. Šį mišinį dažnai naudojame esant peršalimo ligų, gripo šaltajam sezonui.

Pankolis, kmynas, bergamotė įeina į mišinį „Ramus poilsis“. Šis kvapas teigiamai veikia virškinimo sistemą. Sodrus, daug kam patinantis aromatas „Turkijos rožė“.

– Ar pacientai nebijo alerginių reakcijų?

– Atėję į pirmąją procedūrą, jeigu ir baiminasi, tai tik iš pradžių... Nes dar kartą norėčiau pabrėžti, kad visi mūsų gydymo įstaigoje naudojami aromatai yra natūralūs, švelnaus poveikio, nedirginantys nei akių, nei kvėpavimo takų. Žinoma, jeigu pacientas yra alergiškas vienam ar kitam augalui, šios procedūros derėtų atsisakyti.

– Jūs labai maloniai sutinkate ir po procedūros išlydite kiekvieną pacientą...

– Stengiuosi, kad pacientai būtų patenkinti aromaterapijos procedūra. Džiugu, kai po procedūros žmonės išeina pailsėję, atsipalaidavę, su šypsena. Su šviežiomis jėgomis skuba sveikatintis toliau...

– Ačiū už įdomų pokalbį. Sėkmės jums.

Veronika Pečkienė

Anželos asmeninė sėkmės istorija persipynė su 55-erių metų Lietuvoje inkstų transplantacijos istorija

(Atkelta iš 5 p.)

Vasarį ir Lietuva turi net keletą svarbių minėtinių datų: vasario 16-oji – Nepriklausomybės diena ir vasario 18-oji – organų donorystės ir transplantacijos istorijos pradžia Lietuvoje, kai 1970-aisiais, prieš 55-erius metus, buvo atlikta pirmoji inksto transplantacija iš mirusio donoro.

Simboliška, kad ši istorinė data dabar susijusi ir su Anželos asmenine istorija – jos pergale prieš ligą, laukimą ir nežinią.

Laukimas tarp vilties ir nežinomybės

Anžela gyvena mažame pajūrio miestelyje Darbėnuose. Ji – žmona, penkių vaikų mama ir neseniai tapo močiute. Ji buvo versli ir veikli moteris – kartu su mama puoselėjo sėkmingą gėlių verslą. „Matyt, kai darai darbą su meile, kitaip ir būti negali – sekėsi puikiai“, – pasakoja ji. Tačiau prieš 15 metų jos gyvenimą aukštyn kojom apvertė liga, kurios diagnozė skambėjo: inkstų nepakankamumas.

Diena iš dienos inkstų funkcija silpo. Dializės tapo kasdienybe. Tris kartus per savaitę, po keturias valandas, Anžela gulėdavo prijungta prie aparato, kuris iš jos kraujo šalindavo toksinus – aparatas atlikdavo darbą, kurį natūraliai atlieka sveiki inkstai.

Po dializių ji būdavo visiškai išsekusi. „Ranka, prijungta prie dializės aparato, labai nusilpsta – su ja po procedūros nieko negali daryti. Visiškai nėra jėgų, pykina, linksta kojos, kartais net pavalgyti sunku. Labiausiai bijojau tapti naš-

ta artimiesiems“, – dalinasi moteris.

„Jėgos silpo, bet vis dar dirbau. Deja, laikui bėgant, verslo teko atsakyti – nebeturėjau jėgų, sveikata neleido.“

Prieš beveik trejus metus moteris buvo įtraukta į inkstų transplantacijos laukiančiųjų sąrašą. Tačiau laukimas sekino psichologiškai daug labiau nei fizinis išsekimas. „Nuolat bijojau palikti telefoną – o gal skambins iš Transplantacijos centro? Kasdien jį tikrindavau su viltimi. Bet praėjo metai, antri... Iškviesta buvau du kartus, bet abu kartus inkstai netiko. Tada jau pradėjau galvoti – gal išvis nesulauksiu?.. Tiesą pasakius, nuotaikos kartais primindavo amerikietiškus kalnelius – optimizmą keisdavo pesimizmas ir atvirkiškiai.“

Laukimo laikotarpiu didžiulio palaikymo moteris sulaukė iš Vakarų Lietuvos nefrologinių ligonių draugijos „Klaipėdos Gyvastis“ narių. Likimo brolių ir seserų istorijos stiprino viltį – jos priminė, kad laukimas gali baigtis sėkmingai.

„Ypač palaikė vadovė Daiva

Dragūnienė – ji visada rasdavo laiko paskambinti, pasiteirauti, kaip jaučiuosi, ar nereikia pagalbos. Skambino ir šiandien.“

„Tada atradau mezgimą. Mezgimas nuramindavo – rankos dirba, o mintys tarsi išsivalo. Oi, kiek primėgiau artimiesiems visko!“ – šypsosi moteris.

Trečias kartas nemelavo

Lietuvoje galima ir gyvoji donorystė, kuomet inkstą dovanoja sutuoktinis arba artimas giminaitis. Anželos vyras buvo pasiryžęs padovanoti jai savo inkstą, bet dėl medicininio nesuderinamumo negalėjo įteikti tokios dovanos. Netgi solidaus amžiaus tėtis, kuriam jau 80 metų, sakė: „Jei tik galėčiau – atiduočiau.“

„Šeima man visada buvo didžiausias ramstis“, – pripažįsta moteris.

„Per šias Kūčias, kai visa šeima susėdome prie stalo, matyt, visi mintyse sugalvojome tą patį norą – kad sulaukčiau skambučio. Ir viltingas skambutis nuskambėjo per mamos gimtadienį.“

Vasario 7-ąją suskambėjo telefonas. Anžela pajuto keistą ramybę: „Buvo kažkokia moteriška nuojauta, kad šį kartą viskas bus kitaip. Tiek adrenalino buvo, kad atrodo tarsi išskamuotą kūną grįžta jėgos!“ – pasakoja ji. Nors iki tol į donorinių inkstų parinkimo procedūrą ją nuveždavo artimieji, šį kartą savarankiška moteris pati sėdo už automobilio vairo ir išskubėjo į Vilnių. Kai po kelių dienų Anžela paskambino mamai, ši negalėjo patikėti: „Tai geriausia gimtadienio dovana.“

Šiandien Anžela jaučiasi kitaip. „Dabar galiu išgerti tiek vandens, kiek noriu. Tik inkstų transplantacijos laukiantis žmogus supras, koks tai jausmas...“

Dabar planuose laikas su šeima – kelionė į saulėtą Turkiją. „Anksčiau apie tai galėdavome tik pasvajoti – buvau prižiūta prie dializių. O šiandien pagaliau galiu planuoti gyvenimą.“

Anžela pripažįsta, kad dažnai galvoja apie savo donorą. „Deja, kažkieno viltis yra susijusi su kažkieno netektimi...“ – sako ji, braukdama ašarą.

„Gaila, kad kartais vengiame temų apie organų donorystę šeimoje ir ištikus nelaimi nežinome mūsų artimųjų požiūrio į ją. Manau, kiekvienas turėtų išdrįsti apie tai pasikalbėti su savo artimaisiais. Juk šis pokalbis kažkam gali išgelbėti 7 gyvybes. Kiekvienas laukiantis transplantacijos pakartos – juk gventi taip norisi.“

Ar išliks „Prienų trasa“?

(Atkelta iš 1 p.)

treneriai mokyti sportininkus.

Tačiau po kelių mėnesių tylos, 2024 metų pabaigoje, netikėtai paaiškėjo, kad trasa gali būti parduota. Apie tai sporto klubo atstovai sužinojo ne iš oficialių šaltinių, o iš kelių Tarybos narių, kurie pasidalijo šia informacija. Ši žinia sukėlė nuostabą ir nerimą, nes nei klubas, nei iniciatyvos autoriai nebuvo informuoti apie tokius planus.

Reaguodami į situaciją, klubo atstovai nedelsdami susisieki su meru, prašydami paaiškinimo ir aiškumo dėl trasos likimo.

Bet... Šiuo metu jau paskelbtas aukcionas trasai parduoti, o tai kelia didelį nerimą ir Prienų krašto, ir visos Lietuvos motosporto bendruomenei. Jei objektas bus parduotas, šalis gali netekti svarbaus infrastruktūrinio objekto, kuris dau-

gelį metų buvo ne tik traukos centras, bet ir treniruočių bazė motosporto entuziastams iš visos Lietuvos.

Džiaugiamės, kad sporto klubas sulaukė palaikymo iš žinomų sportininkų, tokių, kaip Nerimantas Jucius, Arūnas Gelažninkas, Antanas Kanopkinas ir daugelio kitų. Jų palaikymas rodo, kad trasa turi didelę reikšmę ne tik vietos sporto mėgėjams, bet ir profesionalams, siekiantiems aukščiausių rezultatų.

Tikimės, kad Prienų rajono taryba atkreips dėmesį į mūsų prašymus, įvertins trasos svarbą Lietuvoje ir ieškos alternatyvių sprendimų, kurie leistų išsaugoti šį sporto objektą. Bendruomenė yra pasirengusi dialogui ir bendradarbiavimui, kad būtų rastas abipusiai naudingas sprendimas, užtikrinantis trasos veiklos tęstinumą ateityje.

Sportininkų komentarai:

Pamačius Prienų savivaldybės viešą pareiškimą su nuotrauka socialiniame tinkle, kad parduodamas žemės sklypas su įrengta motokroso trasa, kilo didžiulis apmaudas. Nelabai suprantu tokio poelgio. Kiekviena savivaldybė turėtų kaip tik stengtis išsaugoti tokias trasas ir skatinti žmones jas prižiūrėti bei palaikyti.

Nerimantas Jucius

AG Dakar School komanda ir sportininkai susirūpinę dėl Prienų motokroso trasos ateities. Ši trasa yra itin svarbi ne tik mūsų sportininkams, bet ir visai regiono sporto bendruomenei. Motociklų sportas, ugdantis ištvermę, discipliną, atsakomybę ir skatinantis jaunimą aktyviai leisti laiką. Prienų motokroso trasa suteikia galimybę vietiniams sportininkams treniruotis savo krašte, o taip pat pritraukia sportininkus iš kitų miestų. Be to, saugios ir prižiūrimos treniruočių sąlygos padeda sumažinti nelegalų bei pavojingą važinėjimą miškuose ar kitose vietose. Norėtume paprašyti Jūsų paramos ir supratimo, siekiant išsaugoti šią trasą. Tikimės, kad bendradarbiaudami galėsite rasti sprendimą, kuris leistų tęsti treniruotes, organizuoti varžybas ir skatinti motociklų sportą Prienų rajone.

Pagarbiai, Arūnas Gelažninkas AG Dakar School

Mus pasiekė žinia apie Prienų motokroso trasos pardavimą, dėl to esame labai nusivylę, nes ji atgaivino ne tik motokroso discipliną Prienuose, bet ir rengia daug renginių visos Lietuvos mastu. Taip pat prisideda prie vaikų ir jaunimo užimtumo regione. Šioje trasoje testuojame keturračius, kurie važiuoja Dakare, šiuo metu važiuoja net pasaulio čempionate ir, be abejo, garsina mūsų kraštą. Panaikinus šią trasą visiškai nebėliks kur Prienų regione būtų galima treniruotis ir varžytis sportininkams ir mėgėjams. Prašome Prienų rajono savivaldybę palikti galimybę šia trasa naudotis sportininkams ir mėgėjams, tai tikrai daug prisideda prie jaunimo ir vaikų užimtumo visoje Lietuvoje.

Rytrama racing team

Inkstų transplantacijų istorija Lietuvoje

1970-ųjų vasario 18 dieną buvo atlikta pirmoji inksto transplantacija. Tuometinėje Vilniaus miesto klinikinėje ligoninėje atlikta operacija, atvertusi naują puslapį Lietuvos medicinos istorijoje – profesoriaus Algimanto Marcinkevičiaus vadovaujama chirurgų komanda atliko pirmąją Lietuvoje inksto transplantaciją iš mirusio donoro.

- 1974-ųjų balandžio 25 dieną Vilniuje docento Vytauto Kleizos, tuometinio sveikatos ministro, vadovaujama chirurgų komanda atliko pirmąją gyvosios donorystės inksto transplantaciją.
- 1980-ųjų gegužę inkstai Lietuvoje, Vilniuje, pirmą kartą buvo persodinti *en bloc* metodu – kai donoras yra vaikas iki penkerių-septynerių metų (priklauso nuo svorio), abu inkstai eksplantuojami kartu ir implantuojami vienam recipientui su abiem šlapimtakiais.
- Nuo 2000-ųjų gegužės inkstų transplantacijos operacijos pradamos atlikti ir antrame Lietuvos transplantacijos centre – Kauno klinikoje.
- 2008-aisiais VUL Santaros klinikose atlikta pirmoji Baltijos šalyse kasos ir inksto komplekso transplantacija.
- 2010-aisiais VUL Santaros klinikose pirmą kartą ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos regione bei Rytų Europoje atlikta gyvosios donorystės inksto transplantacija, esant netapačioms donoro ir recipientų kraujo grupėms.
- 2014-aisiais pirmą kartą Kauno klinikoje atlikta gyvosios donorystės inksto transplantacija.
- 2015-aisiais pirmą kartą Kauno klinikoje atlikta *en bloc* inkstų transplantacija.
- 2023-aisiais pirmą kartą Kauno klinikoje atlikta gyvosios donorystės inksto transplantacija, esant netapačioms donoro ir recipientų kraujo grupėms.

Vien per praėjusius metus Lietuvoje atliktos 108 inkstų transplantacijos (4 vaikams), tarp jų 7 iš gyvų donorų (1 vaikui).

Šiuo metu šio organo transplantacijos laukia 123 recipientai, tarp jų – 3 vaikai.

Kovo 5 d. 19 val.
BIRŠTONO KULTŪROS CENTRE

KOMPANIJA
ATM
KOMPANIJA

už
stiklinių
lietaus
grotų

**JUOZAS
ERLICKAS**

Dalyvauja: DAUMANTAS SLIPKUS
VYTAUTAS MIKELIŪNAS

Prienu rajono savivaldybės informacija

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS POSĖDŽIO DARBOTVARKĖS PROJEKTAS

2025 m. vasario 27 d. 9.00 val.

1. Dėl Prienų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų centralizuoto finansinės apskaitos tvarkymo
 2. Dėl Valstybinės žemės nuomos mokesčio ir žemės nuomos mokesčio priedo už valstybinę žemę administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo
 3. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininko pavaduotojo paskyrimo
 4. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 25 d. sprendimo Nr. T3-138 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos sudarymo, jos narių skaičiaus nustatymo ir komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo
 5. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 25 d. sprendimo Nr. T3-137 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo, jos narių skaičiaus nustatymo ir komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo
 6. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. T3-162 „Dėl Prienų rajono savivaldybės peticijų komisijos sudarymo, jos narių skaičiaus nustatymo, komisijos pirmininko ir jo pavaduotojo paskyrimo ir komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo
 7. Dėl pritarimo Prienų rajono savivaldybės administracijos dalyvavimui partnerio teisėmis projekte „Kauno regiono turizmo maršruto pristatymas ir populiarinimas bei Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centro infrastruktūros plėtra“ ir projekto bendrojo finansavimo užtikrinimo
 8. Dėl pritarimo projektui „Svarbiausia sveikata – sveikatos apsauga ir profilaktika po koronaviruso Lietuvoje ir Lenkijoje“
 9. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 24 d. sprendimo Nr. T3-75 „Dėl Prienų „Revuonos“ pagrindinės mokyklos specialiojo ugdymo skyriaus mokinių maitinimo dienos normos nustatymo“ pakeitimo
 10. Dėl įgaliojimo teikti prašymus valstybės įmonei Registrų centrui dėl sandorių pabaigos registravimo
 11. Dėl 2014 m. gruodžio 30 d. valstybinės žemės nuomos sutarties Nr. 10SŽN-(14.10.55.)-47 nutraukimo
 12. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2007 m. rugpjūčio 30 d. sprendimo Nr. T3-152 „Dėl laisvos valstybinės žemės sklypo, esančio Prienų r. sav., Balbieriškio sen., Balbieriškio mstl. prie Nemuno gatvės, pripažinimo būtinu visuomenės poreikiams ir jo įtraukimo į neprievartuotųjų sklypų sąrašą“ pripažinimo netekusiu galios
 13. Dėl žemės sklypo (duomenys neskelbtini), pirkimo Prienų rajono savivaldybės nuosavybėn
 14. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. T3-161 „Dėl kreipimosi į Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos dėl kitos paskirties valstybinės žemės sklypo perdavimo Prienų rajono savivaldybei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise“ pakeitimo
 15. Dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypo (unikalus Nr. 4400-5689-7311), esančio Veiveriuose, Prienų r. sav., nuomos
 16. Dėl atsisakymo išnuomoti žemės ūkio paskirties žemės sklypą (unikalus Nr. 4400-6569-5069), esantį Prienų r. sav., Balbieriškyje
 17. Dėl leidimo įsigyti krovininį mikroautobusą
 18. Dėl Prekybos ir paslaugų teikimo viešųjų vietų sąrašo patvirtinimo
 19. Dėl Prekybos ir paslaugų teikimo Prienų rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklių patvirtinimo
 20. Dėl mokyklinio autobuso perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise
 21. Dėl automobilio perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise
 22. Dėl stacionarinės slaugos paslaugos vieno loviadienio, išlaikomo iš Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšų, kainos nustatymo Balbieriškio, Jiezno ir Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centruose
 23. Dėl Prienų globos namų teikiamų socialinių paslaugų kainų patvirtinimo
 24. Dėl Prienų rajono Jiezno paramos šeimai centro teikiamų socialinių paslaugų kainos patvirtinimo
 25. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 27 d. sprendimo Nr. T3-17 „Dėl Prienų rajono Jiezno paramos šeimai centro teikiamų paslaugų įkainių patvirtinimo“ pakeitimo
 26. Dėl Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro teikiamų socialinių paslaugų kainų patvirtinimo
 27. Dėl Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro teikiamos socialinio transporto paslaugos kainų patvirtinimo
 28. Dėl maksimalių socialinės globos, socialinės priežiūros ir laikino atokvėpio paslaugų išlaidų finansavimo Prienų rajono savivaldybės gyventojams dydžių patvirtinimo
 29. Dėl pritarimo projektui „Prienu rajono Jiezno ir Kašonių kadastrinių vietovių dalies melioracijos sistemų rekonstrukcija“
 30. Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymo ir naudojimo Prienų rajono savivaldybės susisiekimo infrastruktūros objektams finansuoti tvarkos aprašo patvirtinimo
 31. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimo Nr. T3-10 „Dėl Prienų rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo
- Tarybos sprendimų projektai skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje www.prienai.lt, skyriuje „Tarybos posėdžių darbotvarkės“.

Reklama**Reklama****Reklama****SIŪLO DARBA**

Skubiai ieškome valytojų darbu Kaune. Vežame į/iš darbo. Daugiau informacijos tel. +370 650 77 312.

Reikalingi darbuotojai:

OPERATORIUS MAŠINISTAS. Atlyginimas nuo 1400 iki 1600 Eur (į rankas). **AUTOKRAUTUVO VAIRUOTOJAS.** Atlyginimas nuo 1100 iki 1300 Eur (į rankas). **ELEKTRIKAS.** Atlyginimas nuo 1300 iki 1600 Eur (į rankas). **SARGAS-KŪRIKAS.** Atlyginimas nuo 777 iki 1000 Eur (į rankas).
Kviečiame atvykti į vietą pokalbiui, adresu: Liepų g. 91, Strielčių k., Prienų r. arba susisiekti tel. +370 606 99 886, el.paštu: strielciulentpjuve@gmail.com

PERKA**Nekilnojamasis turtas**

Brangiai PERKAME MIŠKUS visoje

Lietuvoje. **Atsiskaitome iš karto.**

Tel. +370 699 29 992.

Perku senus, apleistus pastatus ir kitus statinius visoje Lietuvoje.

Tel. +370 612 57 651.

Įvairios prekės

Perka šieną, traktorių, mėšlo kratytuvą, priekabą, „bačką“.

Tel. +370 630 93 471.

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: +370 614 93124

Įmonė brangiai perka mišką visoje Lietuvoje, vertina nemokamai, rengia miškotvarkos projektus, atsiskaito iš karto, apmoka visas išlaidas.
 Tel. 0 646 79 600.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 0 620 85350.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras, kieto kuro katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 0 640 39 204.

VAISMEDŽIŲ GENĖJIMAS,
 PURŠKIMAS, BALINIMAS.

GYVATVORIŲ KARPYMAS, AVARINIŲ MEDŽIŲ PJOVIMAS.

Dirbame kokybiškai ir už gerą kainą!

TEL.: 862859232

PARDUODA**Kietas kuras**

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Išrašome sąskaitas.

Tel. 0 648 61 061.

Parduodame džiovintas skaldytas beržo malkas. Tel. 0 614 97 744.

Parduodamos malkos – juodalksnio, beržo ir kietmedžio. Minimalios kainos. Atvežimas nemokamas.

Tel. 0 621 24 644.

Nekilnojamasis turtas

Parduoda: sodybą Vartų k., Balbieriškio sen. arba keičia į butą Prienuose ar pusę namo; taip pat 15 rulonų šieno, trifazį malūną grūdams malti. Tel. 0 611 53 256.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“ – 2 metų garantija. Pristatymas į namus nemokamas.
 Tel. 0 675 50 466.

PASLAUGOS

Remontuoju koklines krosnis, atlieku įvairius apdailos ir remonto darbus.
 Tel. + 370 677 92 397.

Pjauname avarinius medžius prie pastatų, elektros laidų. Tvarkome apleistus sklypus, paežeres. Karpome, formuojame gyvatvores. Griau name pastatus. Tel. +370 670 18 048.

Visa apdaila

Tinkavimas, glaistymas, dažymas. Plytelių klijavimas. Santechnikos darbai. Elektros instaliacijos darbai.
 Tel. 0 680 70 355.

ĮVAIRŪS

Dėl parengto Kauno apskrities Prienu rajono Veiverių seniūnijos Juodbūdžio kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto viešo svarstymo

Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kauno apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyrius (toliau – Skyrius) informuoja, kad 2025-03-04 – 2025-03-19, darbo dienomis nuo 9.00 iki 15.00 val., adresu: Naujoji g. 2, Alytus, 114 kab., bus eksponuojamas ir viešai svarstomas parengtas Kauno apskrities Prienu rajono Veiverių seniūnijos Juodbūdžio kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projektas (toliau – Projektas).
 Projektavimo darbus vykdė UAB „Arvimedea“ projekto autorė Nomedė Vilčinskaitė.
 Suinteresuoti asmenys iki 2025-03-19 savo pasiūlymus ir pretenzijas dėl Projekto Skyriui gali pateikti raštu.
 Projekto viešo svarstymo rezultatų aptarimas vyks 2025-03-25 10.00 val., adresu: Kauno g. 2, Prienai (3 aukštas).

Kovo 22 kviečiame linksmi ir turiningai praleisti laiką su VŠĮ Draugystė vienija kelionėje į Biržų kraštą. Alaus degustacija, lėlių muziejus, Kupiškio bandonininkų ansamblis, edukacija avininkystės ūkyje, liofalizuotų vaisių degustacija, senovinių mašinų kolekcija, biržietiški pietūs. www.kitokioskeliones.com 0-673-04771. Išvykstame iš Kauno.

Šauliškose žiemos stovyklose – beveik 900 moksleivių

Šią žiemą jaunieji šauliai sulaukė išskirtinės galimybės: jiems surengta beveik dvigubai daugiau stovyklų nei pernai. Per moksleivių žiemos atostogas šią savaitę šauliškomis veiklomis stovyklose visoje Lietuvoje užsiima beveik 900 merginų ir vaikų.

Lietuvos šaulių sąjunga kasmet organizuoja jaunųjų šaulių stovyklas moksleiviams nuo 11 iki 18 metų. Jos vyksta moksleivių atostogų metu – rudenį, žiemą, pavasarį ir vasarą, kad jaunuoliai galėtų derinti šaulišką veiklą su pamokomis ir kitomis veiklomis mokyklose.

„Žiemos stovyklos skirtos jauniems šauliams, nes dauguma jų organizuojamos pagal pakopinio rengimo programą. Vasaros stovyklose kviečiame dalyvauti ir kitus moksleivius“, – teigia laikinai Šaulių sąjungos vado pavaduotojo funkcijas vykdantis **Dovidas Jonušas**.

Jaunieji šauliai mokosi pagal keturių pakopų sistemą. Pirmosios dvi pakopos supažindina su pagrindinėmis šauliškumo vertybėmis, trečioji orientuota į lyderių ruošimą, o ketvirtoji yra tarsi įvadas į suaugusių šaulių gretas. Kiekvienų mokymų metu jaunuoliai ne tik įgyja teorinių žinių, bet ir stiprina praktinius įgūdžius – nuo Lietuvos istorijos ir pilietiškumo iki

lyderystės, sveikos gyvensenos, išgyvenimo ekstremaliomis sąlygomis gamtoje, pirmosios medicinos pagalbos bei karybos pagrindų.

Be to, jaunieji šauliai aktyviai dalyvauja įvairiuose žygiuose, edukacinėse programose, ekstremaliuose iššūkiuose ir sporto renginiuose, o labiausiai motyvuotieji turi galimybę išvykti į tarptautines stovyklas ir Lietuvoje, ir užsienyje. Šią savaitę grupė jaunųjų šaulių lankosi Švedijoje, kur dalyvauja Žiemos kurso programoje.

Šiomet žiemos atostogų metu ypatingo dėmesio sulaukė teminės stovyklos: vadybos stovykla Alytuje, radijo ryšio operatoriaus kur-

sai Panevėžyje, šaulio-gelbėtojo ir fotografo operatoriaus mokymai Vilniuje. Viena įdomiausių programų – Jaunųjų šaulių instruktoriaus kursas, vykstantis Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje.

„Šis kursas yra pilotinis, organizuojamas pirmą kartą. Jaunuoliai mokosi, kaip efektyviai mokyti kitus ir perteikti sukauptas žinias jaunųjų šaulių būreliuose, stovyklose, – pasakoja Lietuvos šaulių sąjungos Pilietinio ugdymo skyriaus neformaliojo švietimo mokytojas **Aurimas Dzemyda**. – Kursą veda šios srities specialistai, Lietuvos kariuomenės instruktoriai“.

Šiuo metu Lietuvoje jaunųjų šaulių būrelius lanko daugiau nei 6 tūkstančiai jaunuolių nuo 11 iki 18 metų. Svarbu paminėti, kad visos stovyklos ir veiklos vaikams yra visiškai nemokamos – tai puiki galimybė ne tik prasmingai praleisti atostogas, bet ir sustiprinti savo įgūdžius bei ryšius su bendraminčiais.

Jaunieji šauliai stovyklose ugdo ryžtą, atsakomybę ir patriotiškumą. Tai ne tik nuotykių, bet ir vertinga patirtis kiekvienam jaunuoliui.

Jaunųjų šaulių šaudymo varžybos

Vasario 12-ąją tradiciškai Prienų 206 kuopos jaunieji šauliai susirinko paminėti vasario 16-ąją – Lietuvos Valstybės Atkūrimo dieną. Jau antrus metus šios šaudymo varžybos vyko Pakuonio pagrindinėje mokykloje. Šiais metais į varžybas atvyko 7 komandos: tai – Išlaužo pagrindinės mokyklos (vad. R.Meškauskas), Prienų mokyklų (vad. T. Stanevičius), Balbieriškio pagrindinės mokyklos (vad. K. Žilinskas), Jiezno gimnazijos (vad. S. Žalys) ir šeiminingai Pakuonio pagrindinės mokyklos moksleiviai (vad. D. Juodsukis).

Varžybų dalyviai gulėdami šaudė į taikinius, esančius už 10 metrų. Pirmiausia šaulys turėjo atlikti 3 bandomuosius šūvius, po to sekė 5 įskaitiniai. Jaunieji šauliai buvo nusiteikę kovingai, laikėsi visų saugaus elgesio su ginklu taisyklių. Varžyboms teisėjavo Prienų 206 kuopos šauliai **Andrius Šapalas, Mantas Kimbirauskas ir Vaida Kazlauskienė**.

Po įtemptos kovos ir ilgo rezultatų laukimo paaiškėjo komandiniai rezultatai ir asmeninės įskaitos nugalėtojai. Komandinėje įskaitoje I vietą iškovojo prieniškiai, II vietą – I Jiezno komanda, su III vieta iškeliavo Išlaužo komanda. Asmeninėje įskaitoje I vietą iškovojo 1 tašku aplenkęs net 3 JŠ – **Naglis Sadauskas**, II vietos medaliu po stiprios kovos pasipuošė **Nerijus Juozas Alšauskas**, III vieta atiteko **Gerdui Juočiui**.

Tikimės, kad ši tradicija bus tęsiama ir ateityje. Iki kitų susitikimų!

Jaunoji šaulė **Ieva Kimbirauskaitė**

Strielčių bendruomenė „Nemuno link“ šventė Vasario 16-ąją tradiciniame žygyje

(Atkelta iš 3 p.)

bei Mačiūnų partizanų kryžių. Šios vietos mena mūsų tautos praeitį ir primena kovą už Lietuvos nepriklausomybę, todėl stabtelėjimai tapo ne tik atokvėpio akimirkomis, bet ir prasmingais istorijos pamokų momentais.

Vienas iš labiausiai žygio dalyvių nustebinusių įvykių buvo Prienų baikerių klubo „RAPTORIAL“ staigmena prie Pabališkių

kaimo. Entuziastingi motociklų mėgėjai pasitiko žygeivius, pasidalijo savo istorijomis ir leido apžiūrėti naujai restauruotą „Kubilą“ – istorinį objektą, kuris sulaukė didelio susidomėjimo. Žygeiviai turėjo galimybę ne tik pabendrauti su baikerių klubo nariais, bet ir sužinoti daugiau apie jų pomėgius bei aistrą motociklams.

Po ilgo žygio dalyviai galėjo pasimėgauti sočia ir kvapnia grikių koše, kuri buvo ruoš-

ta su ypatinga bendruomenės šiluma. Prie laužo skambėjo diskusijos apie istoriją, bendri prisiminimai ir pasakojimai. Išskirtinę nuotaiką kūrė žygeivio Alvydo Bendinsko pasakojimai apie partizanų kovas Mačiūnų kaimo prieigose – tai buvo įkvepiančius momentus, paskatinę visus susirinkusius dalintis mintimis bei diskutuoti apie svarbias temas, susijusias su Lietuvos praeitimi ir dabartimi.

Šis tradicinis bendruomenės žygis ne tik tapo švente paminėti Vasario 16-ąją, bet ir dar kartą įrodė, kaip svarbu yra puoselėti bendruomeniškumą, dalintis istorija ir gėrėtis Prienų apylinkėmis: žiemiška gamta, istoriniai prisiminimai ir nuoširdus bendravimas suartino visus dalyvius, sustiprino tautinę dviasį ir paliko neišdildomus įspūdžius, kurie neabejotinai lydės iki kitų metų žygio.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė **Ramutė Šimukauskaitė**

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuteriniai ([maketas@gyvenimas.info](mailto:maket@gyvenimas.info)). Mob. tel. 0 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais. Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai. Indeksas 67283. Tiražas: antradieniais – 1250 egz., penktadieniais – 1650 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

MRF
MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Laikraščio veiklą iš dalies remia VŠĮ „Medijų rėmimo fondas“ (2025 m. skarta suma – 27368 Eur).

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (0 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ